GYEPEK KEZELÉSE A KÖRÖS-MAROS NEMZETI PARK TERÜLETÉN

Bíró István - Bontovics Csaba

A Nemzeti Park kezelésében kereken 26 ezer ha gyep van, az összterületnek kb. fele; amiből természetvédelmi vagyonkezelésbe kereken 14 ezer ha tartozik.

Az ismertetés a **sziki**, azután a **száraz pusztai** és **löszgyepek**, majd az **üde gyepek tömör jellemzését** nyújtja.

A III. pontban rátér a **hasznosítások problémakörére, amely évtizedek óta leglényegesebb kérdés: ugyanis jellemző a legeltetett állatok és általában a kérődzők létszámának drasztikus csökkenése.**
A fenti lényeges ok miatt alig van igény a gyepszénára, ezért a betakarítható kaszálók maradnak hasznosítatlanul. Az utóbbi években gyakran felvetődött az égetés - mint *természetvédelmi kezelés* -, de mivel szegényes a kérdés megfelelő megítéléséhez a rendelkezésre álló tájékoztatás, egyelőre nem kezdték el. A hasznosítási hiányosságok megoldatlansága miatt: **az égetéssel, mint lehetőséggel számolnak.**
Mivel nincs megfelelő legelőjószág, **gondot okoz** több szempontból a **szénakészítés** (munkagépek tömörítik a talajt, **veszélybe kerülnek a** mikrodomborzatok (a szikpadkák, szikerek, stb.).
A korábbi felülvetéses javítások **jellegtelen gyepeket hoztak létre, de újabban megkezdődött a természetes regenerálódásuk.** Itt említhetők meg a **libakárok** is.
A vízrendezés következtében **megszüntek a vízborítások.**
A vízrendezés következtében **kiszáradtak a zsombékosok, ami más kérdéskört hozott létre.**

A nyomvonalas létesítmények madárvédelmi gondokat jelentenek.

A löszgyepekben **kiemelten védett fajok kezelésének módja** jelent gondot: legeltethetők-e, ha igen, milyen állatfajjal, kaszálhatók-e, égethetők-e?

A *hasznosítás* **hiányai** miatt egyes **hullámtéri gyepek spontán erdősülnek, immár több száz hektáron lehetetlenné teszik a szakszerű hasznosítást.** Az a folyamat belátható időn belül **nem állítható meg, ott talán az erdősítés lenne jobb.**

A gyepek közti **szórvány-szántókra** lucernát telepítenek (?), ami 4-5 év alatt kiritkul és „megkezdődik" a gyepalkotó fajok betelepedése (?). A gyenge talajú részeken közvetlen fűmagkeverék vetésével tervezik a javítást, amelyet a természet folytat a környék természetes gyepeiről származó magokkal.

Dévaványa térségében van az ***ország tűzokállományának 40%-a. A zavarás*** **csökkentése miatt teljes hasznosítási tilalom van érvényben július végéig. A növénytársulások fenntartása és egyidejűleg a tűzokvédelem megoldást igényel!**